

Nr. 1385 , 27.09.2019 - 03.10.2019

- [Numarul curent](#)
- [Arhiva](#)
- [Abonamente](#)
- [Publicitate](#)
- [Newsletter](#)
- [Contact](#)

[Asul de inima](#) [Lumea romaneasca](#) [Medicina naturii](#) [Spiritualitate](#) [Enigme](#) [Sanatate](#) [Medicina populara](#)

Cauta

- [Formula AS](#)
- › [Arhiva](#)
- › [Anul 2000](#)
- › [Numarul 396](#)
- › [Lumea romaneasca](#)
- › O regina in iarna - Irina Petrescu

- [Lumea romaneasca](#)

O regina in iarna - Irina Petrescu

"Ma straduiesc sa ma imprietenesc cu imaginea mea de acum"

E ajunul sarbatorilor. Acasa la Irina e cald, icoanele de pe perete ne zambesc discret, candela arde, ceaiul abureste in pahare, iar oglinzile reflecta pacea, linistea incaperii. Si privirea spiritualizata a gazdei, privirea ei vie, inteligenta, fara ostentatie. E frumusetea trasaturilor clasice, aristocratice, blazon al mintii si al sufletului, al culturii, ce-i confera aura de blandete si de mister. O gratie de regina ce rezista anotimpurilor.

- Ma straduiesc sa ma imprietenesc cu imaginea mea de acum, asa cum m-am imprietenit cu cea de la 30 de ani, de la 40, de la 50... Incerc sa nu-mi pierd umorul cand cineva pe strada imi spune ca m-a revazut cu placere in "Duminica la ora sase" si adauga: "Vai, ce frumoasa erati!". Culmea e ca pe-atunci nu ma prea uitam in oglinda, iar cand m-am vazut prima oara pe ecran, in "Valurile Dunarii" - aveam 17 ani - nu m-am placut deloc. Chiar deloc. Abia mai tarziu, cand am revazut la Cinemateca "Strainul", "Duminica...", "Rautaciosul adolescent" (numit pentru export "O femeie pentru toate anotimpurile") si mai ales cand s-a reluat la televizor admirabilul "Concert din muzica de Bach" dupa Hortensia Papadat Bengescu, am inceput sa ma accept si eu. Sa ma analizez

mai obiectiv. Sa inteleg de ce mi se spunea ca jocul meu e foarte cinematografic, probabil pentru ca ma miscam cu firescul si discretia pe care le cere filmul.

Vedeta pentru toate anotimpurile

- Jocul tau inteligent si foarte modern te-a propulsat in topul aprecierilor criticii si ale publicului. Ai fost admirata (esti in continuare), iubita, invidiata. Si premiata, chiar de la primii tai pasi in film. Iar dupa marile distinctii obtinute la Karlovy Vary, la Mar del Plata, la Moscova, ai fost considerata vedeta numarul unu a cinematografului romanesc. La lista succeselor mai vechi se adauga cel de dupa '90, in filmul lui Dan Pita, "Hotel de lux", distins cu Leul de argint la Venetia, film in care ai realizat o compozitie cutremuratoare. Ai fost invitata la Hollywood mai demult, sa joci intr-un film dupa o celebra piesa a lui Miller. Ce s-a intamplat? Nu s-a mai facut filmul sau ai renuntat tu?

- Ti-am mai spus candva, foarte sincer: eram indragostita si n-am rezistat departarii. Mi se facuse un dor cumplit de casa. M-am intors in tara si nu imi pare rau. Aici mi s-a oferit prilejul catorva filme foarte bune (nu stiu ce s-ar fi intamplat cu mine la Hollywood, poate as fi reusit, poate nu). Si mai ales, acasa am putut juca teatru, teatru de valoare, pe un repertoriu clasic si modern extrem de generos. Asa cum se intampla actorilor din teatrele sud-estului Europei unde, pana mai ieri, nu se instalase inca dictatura banului.

- Lasa ca am avut aici parte de alte dictaturi si mai crancene...

- Era, e drept, cenzura ideologica, dar noi ne strecuram cu abilitate. Cateva generatii am beneficiat de piese minunate si de spectacole care au ramas in istoria teatrului. Pe atunci, teatrul era Arta, nu comert cu senzatii tari, cum incepe sa se practice si pe la noi acum, dupa mode perisabile, ca orice mode. Vezi, am nostalgii, nostalgia artei adevarate, a muzicii de camera, nu a fanfarei. Poate si pentru ca in copilarie am studiat pianul. Discutam mult despre teatrul de repertoriu si despre riscul faramitarii lui, din cauza lipsei de bani, in mici companii particulare. Daca nu se vor gasi subventii substantiale, teatrul de repertoriu stabil va pieri. Cat despre filmele care nu se mai fac, ori cele care se fac si arata - cu rare exceptii - asa cum arata, mai bine nu discutam.

"O, ce zile frumoase"

- Slava Domnului ca generatia mea a apucat vremuri mai bune pentru arta. N-a trebuit sa facem concesii, compromisuri, cu inteligenta reuseam chiar sa dejucam cenzura ori sa o mai indulcim putin. Tin minte ca la o piesa mai speciala de Beckett - "O, ce zile frumoase" - dupa vizionare, cineva de la Partid, care trebuia sa ne dea aprobarea, a ramas cam nedumerit asupra implicatiilor filosofice ale textului. Dar cum nu reprezenta greseli politice, ne-a spus ca e interesant spectacolul, dar sa-l programam foarte rar. Nu l-a oprit cu scandal, asa cum se intamplase cu "Revizorul". Noi invataseram sa strecuram ideile "subversive" in mod subtil, prin subtext. Apelam la inteligenta si complicitatea spectatorului, care spectator profita si el, o data cu noi, din punct de vedere spiritual si emotional. Eu am avut si privilegiul de a ma forma la un teatru de prestigiu Teatrului "Bulandra", cu un repertoriu ce indraznea mai mult decat alte teatre si cu montari ce deveneau antologice. Spectacole cum rar mai intalnesti in zilele astea. Ti-as recomanda una dintre aceste recente raritati artistice: "Becket"-ul regizat de Adrian Pintea. Un spectacol sobru, "cu clasa", cum spunem noi. Care impresioneaza prin valoarea textului si tinuta interpretarii, nu are nevoie sa aduca in scena, ca sa socheze, "elefanti cu clopotei".

Irina Petrescu imi vorbeste cu insufletire despre recentele reusite ale unor tineri in acest spectacol, dar nu sufla o vorba despre propria performanta: dintr-un rol episodic - regina-mama a lui Henric al II-lea - marea actrita reuseste sa realizeze un portret foarte sugestiv, un caracter puternic, memorabil.

- Ma bucur ca joc alaturi de tineri foarte talentati si receptivi, dintre care, cu siguranta, se vor ridica nume de referinta. Doar ca ei deschid ochii intr-o perioada foarte vitrega pentru soarta actorului in Romania. Trebuie sa se z bata, sa se impuna si-apoi sa lupte crancen sa se mentina. Iar ca sa supravietuiasca, trebuie sa faca tot felul de reclame si clipuri publicitare, sa prezinte jocuri si concursuri de tot soiul.

- Dar greutati si compromisuri exista de cand lumea in meseria asta, actoria nu a fost niciodata o lina plimbare cu trasura, o bataie cu flori la sosea ori pe marile bulevarde. Nici chiar pe largile bulevarde ale Americii, pe faimosul ei Broadway.

- Repet, poate am avut eu norocul providential sa nu simt prea brutal asperitatile profesiei, sa fiu mereu ocrotita, rasfatata de un public cald si generos, ingaduator chiar fata de cate o eroare de-a mea; nu stiu de ce, poate ca inspир eu incredere. Dar daca ar fi trebuit sa-mi incep cariera in conditiile grele de azi, nu pot jura *ca n-as face reclame ca sa pot supravietui*.

- *Si ai alege tot aceeași cariera zbuciumata?*

- Bineinteles ca tot pe ea as alege-o, chiar si in conditiile de astazi. E o profesie fabuloasa. Sa poti sa fii intr-o seara regina si in alta servitoare, sa schimbi mereu decorul si universul sufletesc, o data cu personajele, mi se pare aventura cea mai fascinanta, care te tine mereu proaspat, atent, tanar.

O masca rade, o masca plange

- Tonusul meu - pentru ca tot ma intrebai cum mi-l pastrez - e stimulat tocmai de aceasta permanenta schimbare. Zodia mea, Gemeni, ma face fericita atunci cand nu intalnesc monotonia, rutina, si am parte de variatie de peisaj. Trecerea de la un personaj la altul ma incita. Functioneaza ca un dus scotian. In stagiunea asta imi implinesc si o bucurie mai veche: revin la un rol de comedie (n-am mai jucat comedie cam de multisor, de la spiritualul "Mizantrop" al lui Moliere). Acum, in regia lui Tocilescu, joc o nevasta naiva si ridicola, sotia "Libertinului" Diderot si alternez, in alta seara, cu partitura dramatica din "Becket". Vezi ce usor se perinda in scena anotimpurile! Te trezesti ca treci simplu, firesc, de la roluri de adolescenta si tanara indragostita la mame si bunici, ca si cand Timpul ar fi o joaca, nu o realitate tragica. Am iubit intotdeauna comedia, dar s-a intamplat sa joc mai mult drama. Dar se cheama ca tot actorie am facut, asa cum imi era predestinat.

- *Crezi in destin?*

- Bineinteles, totul depinde de destin: faptul ca te nasti intr-o anume familie si epoca, intr-o anume tara, ca primesti o anume educatie, ca intalnesti anumiti oameni si experiente care te formeaza in viata si in profesie. Provin dintr-o familie de pedagogi; am fost crescuta in spiritul adevarului si-al credintei. Tata era medic militar, la noi in casa disciplina si respectarea cuvintului, punctualitatea erau lucruri firesti. Legi acceptate, care nu mi se pareau mie, copil cu o fire independenta, niste constrangeri. Si din dragoste pentru ai mei m-am straduit sa le respect intotdeauna. Mama - o femeie frumoasa si eleganta - m-a invatat cum sa ma port si cum sa ma imbrac, m-a invatat sa gatesc si sa ma gatesc - mici cochetarii feminine, dar atat de importante. Vacantele mi le faceam la tara, la bunici, intr-o regiune superba. Intamplarea l-a adus pe Jean Georgescu sa filmeze in satul bunicilor mei, la Radesti-Muscel. Eu eram copil si ma minunam de toate. Maestrul a revenit si in alte veri, ma vedea crescand si intr-o zi mi-a zis sa vin sa dau probe pentru o comedie dupa Caragiale. "Tu trebuie sa faci neaparat comedie, poti fi o Rosalind Russell a noastra". Dar in acelasi an s-a intamplat - vedeti, tot intamplarea! - sa fiu chemata si de Liviu Ciulei pentru probe la "Valurile Dunarii". In cinema n-am mai avut parte de comedie, in schimb, in Teatrul "Bulandra" am jucat in regii stralucite "Leonce si Lena", "A douasprezecea noapte", "Mult zgomot pentru nimic" si "Mizantropul". Dar cea mai savuroasa compozitie comica a mea, de care imi amintesc cu incantare, a fost la Teatrul Studentesc Cassandra, o servitoare toanta si impiedicata, atat de departe de imaginea sofisticatei Rosalind, vazuta de Jean Georgescu. Tot destinul mi-a adus in cale si regizori care m-au obligat sa fac si altfel de personaje, care nu-mi semanau deloc si ma fortau sa-mi schimb registrul. Exact de acesti regizori aveam nevoie intr-un moment cand riscam sa ma repet, si ei au aparut providential. Ghionturile lor m-au salvat. Au fost mai multi, dar ii amintesc doar pe Pintilie in cinema - autoritate draconica pe platou, cu biciul in mana, dar cat de eficace pentru profesie! - si Mihai Maniutiu in teatru. Ei nu m-au menajat ca pe un bibelou, ci m-au indreptat energic catre o imagine pe care nici eu nu as fi banuit-o despre mine. Asa am obtinut masca tragica, realista, usor naturalista din filmul "Duminica la ora sase" ori pe cea stranie, expresionista din spectacolele "Cu usile inchise" si "O, ce zile minunate". Dar daca visez ceva la care nu am avut inca acces este un personaj din dramaturgia lui Cehov. Raman cu nostalgia lui, pe langa alte multe nostalgii. Oricum, genul de spectacol-balci, care se practica adeseori astazi, nu ma intereseaza. Tin minte ca in Institut, profesorul meu, Ion Sahighian, le spunea celor care incercau sa atraga atentia prin tot felul de artificii: "Nu spuneti textul cu buricul la public. Arta inseamna in egala masura a arata, dar si a ascunde".

- Uite ca si fara costume gaurite nudul a devenit o proba de "virtute profesionala"!

- Lasa ca am avut si noi indraznelile noastre, care la vremea respectiva poate ca socau. Tin minte ca in "Rautaciosul adolescent" eu am aparut goala la un moment dat, sigur, scena justificata de scenariu. Dar era primul nud in filmul romanesc si imi inchipui ce reactie au avut cei mai conservatori...

- Irina, n-as vrea sa te intristez, in incheiere - imi amintesc ca e vorba de o intamplare dramatica din viata ta personala - dar spune-mi de ce in camera ta, acum, in ajun de Craciun, nu vad bradul traditional impodobit, ca in alte case?

- Da, e o amintire dureroasa, pe care n-as fi evocat-o daca aceasta convorbire a noastra ar fi aparut in revista inainte de Sarbatori. Acum pot sa povestesc. Intre Craciun si Anul Nou, mi-am pierdut parintii intr-un accident de masina. Intai mama, apoi la cateva zile tatal. Pomul de Craciun era in casa inghetata, impodobit ca in toti anii de mama mea, in Ajun. Dupa disparitia lor, bradul a devenit pentru mine o amintire prea trista. N-am mai indraznit sa-l fac fara ea. Apoi, au fost Ajunurile de Craciun cand eram invitata acasa, la Gina Patrichi, care isi serba onomastica (Sfanta Eugenia) cu familia si cativa prieteni apropiati. Cred ca acum, fiica ei, Oana, are in zilele de Craciun acelasi sentiment de sarbatoare inlacrimata pe care il aveam si eu la varsta ei.

- Si pentru ca n-as vrea sa terminam pe o nota foarte trista, spune-mi ce ti-ai dori cel mai mult pentru sufletul tau in anul si mileniul care vine?

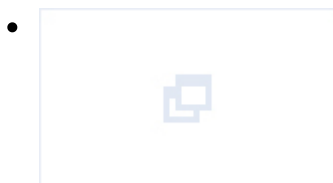
- Doream sa intampin anul 2000 la Sfantul Mormant. E un vis mai vechi al meu si, daca nu s-a putut realiza acum, sunt sigura ca Dumnezeu mi-l va implini candva.

- [Alice Manoiu](#)

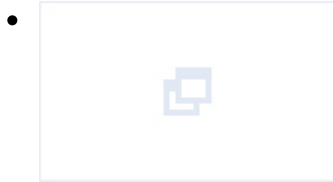
Like Be the first of your friends to like this.

- [Vizualizari \(5.815\)](#)
- [Note \(0\)](#)
- [Comentarii \(0\)](#)

Alte articole din acest numar

[Un medicament romanesc pe care trebuie sa il cunoasteti: Cantastim](#)

[Ioan Flora - "Romania ii uita pe romanii din Banatul sarbesc, asa cum se uita, uneori, pe sine"](#)

